

DIN CORESPONDENȚA LUI CONSTANTIN DAICOVICIU CU MARIUS MOGA

“Vezi că mă gândesc la tine și la Bănatul nostru, chiar cu riscul să mi se facă obiecțiuni dintr-o parte sau alta”, îi scria Constantin Daicoviciu lui Ioachim Miloia, directorul Muzeului Banatului, în octombrie 1930¹.

Învățăutul român a fost preocupat de problemele istorice dar și de cele culturale ale Banatului natal de-a lungul întregii sale vieți, încurajând cercetarea istorică și arheologică, apariția publicațiilor științifice, ca și nașterea și dezvoltarea muzeelor ținutului².

Voi aminti relațiile, aș putea spune, speciale ce existau între C. Daicoviciu și Ioachim Miloia stabilite încă din anii de studiu (de la Caransebeș și de la Roma: cei doi cărturari s-au născut în 1898 și, respectiv, în 1897). Interesul științific (dar și sentimental!) al istoricului născut la Căvăran și-a găsit expresia în cercetarea colecțiilor Muzeului Banatului, în revederea modestelor colecții școlare din Lugoj și Caransebeș, în organizarea unor cercetări arheologice în localitatea natală și, nu în ultimul rând, în periegeza ce a avut un adevărat caracter programatic, întreprinsă în sudul Banatului românesc laolaltă cu Ioachim Miloia³.

După mutarea Muzeului Banatului cu întregul său patrimoniu în așa numitul, pe atunci, “Palat Cultural” – devenit azi clădirea teatrelor și Operei timișorene – o dată cu organizarea, începând cu 1938 a expozițiilor muzeului în spații mult mai mari, Ioachim Miloia a apelat la sprijinul lui C. Daicoviciu pentru ordonarea științifică a materialului arheologic foarte bogat. Totodată, după ce vreme de câțiva ani încercase singur, cu entuziasmul neofitului specializat în istoria artei, să investigheze câteva monumente preistorice (Cornești, Parța, Satchinez etc.), Ioachim Miloia i-a cerut sprijinul lui C. Daicoviciu în vederea realizării unor cercetări arheologice cu adevărat științifice⁴. În acești ani, de la sfârșitul perioadei interbelice în care s-a curmat timpuriu viața lui Ioachim Miloia, se așează începutul activității muzeologice și arheologice, în Timișoara și în Banat, a lui Marius Moga, fost student al lui C. Daicoviciu, pe atunci preparator la Institutul de Studii Clasice din Cluj. Aceasta a constat în organizarea expoziției de arheologie a Muzeului Banatului și în pornirea mai multor cercetări arheologice. Dacă pentru Marius Moga cel de-al doilea război mondial a determinat o

¹ M. Miloia, A. Turcuș, Gh. Mudura, N. Săcară, *Un erudit cărturar. Ioachim Miloia (1897-1940)*, Timișoara, 1997, p. 77.

² Vezi, de exemplu, *Cuvânt înainte* semnat de C. Daicoviciu la primul număr al primului anuar postbelic al Muzeului Banatului, *Tibiscus*, I, Timișoara, 1970 (1971), sau C. Daicoviciu, *Banatul antic (probleme și perspective)*, *Banatica*, I, 1971, p. 11-14.

³ C. Daicoviciu, *Banatul și arheologia*, *AnB*, III, 2, 1930; C. Daicoviciu, I. Miloia, *Cercetări arheologice în Banatul de Sud*, *AnB*, III, 2, oct.-dec., 1930; I. Miloia, *Căvăranul în Evul Mediu*, Timișoara, 1931.

⁴ Pentru unele aspecte se poate cerceta lucrarea: Fl. Medeleț, *În legătură cu fortificația de pământ de la Cornești (comuna Orțișoara, jud. Timiș)* *AnB*, S. N., arh. -ist., II, 1993, p. 119 sqq. Același autor pregătește al doilea volum al *Istoriei Muzeului Banatului*, cuprinzând perioada 1921-1947 și un al treilea ce va cuprinde perioada 1948-1980. Acestea, ca și un proiectat dicționar al muzeelor și muzeografilor din Banat, urmează a fi întocmite în colaborare cu mai mulți colegi și vor lămuri mai bine multe din aspectele amintite succint în paginile de față.

întrerupere nedorită a activității sale științifice, același război, la care adăugăm moartea lui Miloia la 25 martie 1940 și evacuarea unor importante colecții făcută sub conducerea noului director al muzeului, pictorul Aurel Ciupe, au cezurat activitatea de cercetare arheologică întreprinsă de Muzeul Banatului. Numirea episcopului ortodox al Caransebeșului, Vasile Lăzărescu, în fruntea secției pentru Banat a Comisiunii Monumentelor Istorice, s-a dovedit a fi nefericită și încă din anii războiului, îndatoririle acestei secțiuni au fost preluate de secția pentru Transilvania.

O dată cu sfârșitul războiului, M. Moga a fost numit șef al secției de istorie și arheologie a Muzeului din Timișoara. O scrisoare⁵ oficială a Institutului de Studii Clasice din Cluj – Sibiu, semnată de către C. Daicoviciu, stă mărturie acestui moment. Ea sună în felul următor:

Universitatea "Regele Ferdinand I"
Institutul de Studii Clasice
Muzeul de Antichități
Pinacoteca V. Cioflec Cluj, str. General Gherescu 2
Nr. 40-1945 Telefon 1805
Sibiu, 19 iunie 1945

D-Sale Domnului
MARIUS MOGA, șeful Secției
arheologice și istorice a Muzeului Bănățean.
Timișoara

Cu prilejul dimisiei (sic!) d-v din postul de preparator la Institutul de Studii Clasice și numirii ca șef al Secției arheologice și istorice de la Muzeul Bănățean, vă exprim sincere felicitări, pentru această înaintare pe care o consider ca o justă și binemeritată răsplătă a activității d-v în domeniul cercetărilor arheologice.

De asemenea, în numele meu personal și al membrilor Institutului de Studii Clasice, vă exprim cu acest prilej mulțumirile noastre pentru colaborarea sinceră și camaraderească desfășurată în anii când ați funcționat în cadrul Institutului nostru, care vă păstrează cele mai alese sentimente de prietenie.

Dorindu-vă succes pe mai departe în cercetările științifice și în activitatea practică la Muzeul Bănățean, sper că veți continua colaborarea cu noi în interesul arheologiei românești.

S. S. Director, C. Daicoviciu

În anii 1945-1947, M. Moga a sondat așezările de la Parța, Satchinez, Dejan, Sânpetru German ș.a., iar împreună cu Mihai Macrea a continuat cercetările arheologice de la Mehadia și a efectuat o recunoaștere arheologică în sudul Banatului⁶.

⁵ Toate scrisorile publicate în aceste pagini fac parte din fondul arhivistic Marius Moga care s-a constituit în 1997 la Muzeul Banatului, după moartea arheologului și muzeografului timișorean. Reproducând conținutul lor cu litere cursive, am introdus în text scurte lămuriri între paranteze drepte.

⁶ Vezi, N. Gudea, *Săpăturile arheologice efectuate de M. Macrea și M. Moga la baia castrului de la Mehadia (jud. Caraș-Severin), Tibiscus, IV, p. 107-124; M. Moga, N. Gudea, *Contribuții la repertoriul arheologic al Banatului, Tibiscus, IV, p. 129-146.**

În acelaș timp, M. Moga, din însărcinarea lui C. Daicoviciu, a făcut o evaluare a condiției și stării micilor muzee și colecții din Banat, de la Lugoj la Băile Herculane, de la Moldova Veche și Bozovici la Sânnicolaul Mare, întreținând o bogată și cordială corespondență. Iată una din scrisorile din acea vreme scrisă de C. Daicoviciu lui M. Moga (fig. 1, a-b):

25/IV 946

Dragă Moga,

Am primit scrisoarea ta. Mulțumiri pt. "tubicen" [IDR, III, 1, nr. 274] – Poate o vei găsi printre cele medievale –

Pt. Coh. VIII R ți-a răspuns Macrea. Îți trimitem din Eph. [emeris] Dacorom. [ana] tot ce avem.

Bucuros primim vol. I din Hampel, Bronzkor și Rómer, Résultats généraux, în schimb – Dar ce anume să-ți trimitem? Când vei veni tu pe aici vei alege, sau scrie-ne ce anume ai vrea din ceeace noi avem mai multe exemplare. Din Délmagy. Ért. [revista Muzeului Banatului între 1837-1918], nouă ne lipsește vol. XXX (1914). Dacă-l ai cumva de prisos, trimite-ni-l!

Ce mai faci? Îmi pare bine că ești bine și că lucrezi. Noi, aici o luarăm iar da capo! M'am saturat!

Salutări lui Ciupe (mai e acolo?) Complimente Dnei Moga.

Pe tine te îmbrățișez

C. Daicoviciu

Mai scrie!

În 1948 sunt de amintit și cercetările de la Porolissum conduse de M. Moga din însărcinarea lui C. Daicoviciu. În legătură cu această campanie iată o scrisoare a învățatului clujean adresată lui M. Moga, pe șantier la Porolissum, după o vizită la fața locului în care este amintit și numele restauratorului Duka (fig. 2):

25/VIII 949

Dragă Moga,

Lăzile (2) dela Șimleu au sosit! M'am uitat în dif. publicații pentru găurile celea din zidul bastioanelor: Explicația mea e justă: așa o văd dată și de Forrer și Grenier. Cazurile sunt rare dar sunt (mai ales la turnuri semi- sau rotunde!) –*

Duka ar putea să mai sape la groapa de gunoi!

Noroc!

Al tău: Daicoviciu

**Vezi, poate sunt și găuri verticale!!*

Din 1948, pentru câțiva ani de zile, cercetările arheologice din Banat se întrerup datorită noii situații create odată cu mutarea Muzeului Banatului în Castelul Huniade. Vreme de ani de zile (mai bine de un deceniu!), M. Moga a fost angrenat în activitatea complexă de restaurare a clădirii și de amenajare a ei pentru scopuri muzeale. În acelaș timp, doar cu o mână de oameni, arheologul a purces la realizarea teoretică a

tematicilor expozițiilor de științele naturii, etnografie, artă și istorie și la transpunerea lor în sălile muzeului. Studiile de muzeologie ale lui M. Moga în această perioadă au fost profunde și îl putem socoti, fără să greșim, implicat în realizarea tuturor secțiilor muzeului, în condițiile în care noii angajați erau lipsiți de pregătirea și de experiența necesară. În toată această perioadă, M. Moga s-a bucurat de încurajările și sprijinul permanent al lui C. Daicoviciu.

Săpăturile de salvare din 1958 de la Cruceni și de la Bobda au marcat reluarea programului de cercetări arheologice al Muzeului Banatului, dar în anii ce au urmat, pe lângă puținul timp acordat cercetării arheologice, pe măsura deschiderii de noi expoziții ale muzeului, M. Moga se vede confruntat cu problema înzecirii personalului, a formării noilor veniți ca muzeografi și a constituirii unui colectiv unit, demersuri care s-au dovedit a fi destul de dificile. Scrisorile ce le primea de la C. Daicoviciu au rămas la fel de cordiale așa cum este, de pildă, cea referitoare la modesta și eterogena colecție Letiția Clopoțel aflată în casa din Marginea a ziaristului Ion Clopoțel (fig. 3):

2/IV 961

Dragă Moga,

Îmi scrie tov. I. Clopoțel din Marginea despre o schemă cu custodele colecției Let. Clopoțel.

Știu că ce poți face, faci. Vezi: pune o opinteală mai mare dacă crezi că e just.

Ce mai faci? Nu scrii, parcă ai fi morto. Ei drace, leneș mai ești.

Cu bine, C. Daicoviciu

Ce-ți mai face familionul?

După ce în 1964, la îndemnul lui C. Daicoviciu, M. Moga a început cercetarea anticului Tibiscum, războindu-se cu ignoranța activiștilor de partid care invadaseră rezervația națională de arheologie de la Jupa⁷, în 1965, șantierul arheologic este vizitat de către C. Daicoviciu însoțit de Hadrian Daicoviciu și Ioan Glodariu, așa cum îi înfățișează o fotografie de atunci⁸. Cu prilejul acestei vizite, C. Daicoviciu a văzut stela funerară a lui Brisanus (IDR III, 1, nr. 163) despre care cerea apoi relații, ca și situația stratigrafică ce evidenția existența unei faze de pământ la castrul de piatră de la Tibiscum în secțiunile transversale trasate de M. Moga pe laturile de nord și est. Cu același prilej, au fost vizibile în mai multe secțiuni, cele patru nivele de locuire din așezarea civilă și se considera atunci existența în castru a cel puțin trei nivele. Scrisoarea pe care, un an mai târziu, i-o scria C. Daicoviciu lui M. Moga este, credem, de o reală importanță științifică, referindu-se și la disputata problemă a valurilor de pământ din câmpia de vest a României și din cea Panonică⁹ (fig. 4, a-b):

⁷ Vezi, de exemplu, M. Moga, *Pagus Tibiscensis. În legătură cu teritoriul rural al Ulpiei Traiana, Tibiscus*, I, 1970 (1971), p. 41-50. Numărul mare al greșelilor de tot soiul, de la cele întâmplătoare până la omisiuni voite, fac de nefolositor, din păcate, opul dedicat municipiului Tibiscum de către Doina Benea și Petru Bona, care a apărut la București în editura Museion în anul 1994.

⁸ Unele detalii sunt cuprinse în comunicarea regretatului M. Moga și a autorului acestor rânduri ce va apare în *AnB*, S. N., arh. ist., VI, privind bordeiele daco-romane de la Tibiscum.

⁹ A se consulta, privind problematica valurilor, K. Horedt, *Cu privire la problema valurilor de pământ din Banat și Crișana*, SCIV, XVI, 1965, p. 725-730; E. Dörner, V. Boroneanț, *O contribuție cu privire la datarea valurilor de pământ din vestul țării noastre*, Ziridava, II, 1968, p. 7-16; Patay

Dragă Moga!

Nu mi-ai trimis o copie de pe inscr. văzută la Tibiscum! Trimite-mi-o, te rog!

Urgent-

Mi-ați vorbit de un colectiv pentru "șanțurile romane" din Banat –

Te informez că un oarecare Patay dela Bpsta se ocupă de cele din șesul Ungariei și dorește să se bage și în cele din Banat!

Nu lăsați bucata din mână! Voi să le faceți pe cele din Banat! O colaborare de informații reciprocă – da – dar nimic mai mult. Să nu vă angajați la așa ceva fără aprobarea Secției Acad.! Comunică-i acest lucru și lui Dörner [muzeograf din Arad] ca nu cumva să se ofere el. –

Patay – după cât îmi spune M. Rusu – le crede sarmate (iazige). Nu e imposibil!

Deci atenție!!

Dacă știi ceva de această treabă – anunță-mă

Cu bine

C. Daicoviciu

17 VIII 966.

În vara anului 1967, în ziarul *Scînteia* au apărut două articole semnate de gazetarul Victor Vîntu ce relatau rezumativ, în stil pamfletar, o seamă de acuzații lipsite de temei privind activitatea lui M. Moga ca director al Muzeului Banatului. Un grupuscul ahtiat de funcții și dornic de parvenire, încerca să obțină pe această cale "partinică" destituirea lui M. Moga, incomod prin înaltul său profesionalism și prin probitatea sa. Din fericire pentru destinele Muzeului Banatului, această tentativă de a impune un politruc în fruntea instituției, a eșuat atunci¹⁰.

Scrisorile ce i le-a adresat C. Daicoviciu în acea perioadă de nesiguranță sunt importante și definesc o dată mai mult trăsături sufletești luminoase ale magistrului. Iată-le în succesiunea lor cronologică (fig. 5-8):

Dragă Moga,

Nu știi ce este adevăr și ce este intrigă în ceea ce ți se impută. –

Rogu-te, scrie-mi! Nu trebuie să crezi că-mi este indiferentă situația ta și vreau să te asigur de tot sprijinul pe care ți l-aș putea da și de toată simpatia maestrului tău.

Scrie-mi!

C. Daicoviciu

Cluj, 6 VII 967.

Pál, *Neue Ergebnisse in der topographische Untersuchung der Erdwälle in der Tiefebene*, MFME, 1969, 2, p. 105-112; Soproni Sándor, *Limes Sarmatiae*, *idem*, p. 117-133. Autorul acestor pagini a fost integrat programului de cercetare a valului secționând (fără succes!) unul din valuri în hotarul comunei Pișchia în anul 1967, la indicația lui M. Moga.

¹⁰ Aflându-mă la Orșova unde, din însărcinarea lui M. Moga, am secționat de-a curmezișul situl antic pe str. Marinari, m-am dus la Timișoara unde am răspuns în scris întrebărilor formulate de comisia de anchetă a Comitetului Regional de Cultură și Artă formată din doi inspectori, absolvenți de institute de trei ani. Bănuiesc că în vreun dosar se păstrează și aceste răspunsuri.

Dragă Moga,

I-am scris tov. - lui Moraru dela Comitet [Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă] rugându-l să examineze adînc și just problema ta. Sînt convins că e o urîță și interesată campanie de ponegriri, urmărindu-se îndepărtarea ta. – Eu cred că se va face lumină și dreptate -

Mulțumesc pt. știrile de la Tibiscum: Inscr. de pe col[oana] de marmură bănuiesc că de la Caracalla – Geta (al doilea D și N e Geta șters!). [vezi IDR III, 1, nr. 144].

Ai putea să-mi dai o copie numai pentru mine a inscr. latino-palmiriene? Conține ceva important din p. de v. istoric?[vezi IDR III, 1, nr. 167].

Curaj și sănătate îți dorim cu toții aici

Al tău

C. Daicoviciu

Cluj, 3 VIII 1967

Dragă Moga,

Sînt în București. Am vorbit cu tov. Min. Adj. Moraru în problema ta. Am vorbit și cu tov. Min. Macovei dar el nu cunoaște problema.

Tov. Moraru nu e de acord cu propunerile făcute dela Timișoara. El va dispune o nouă cercetare ca să afle totul (inclusiv dedesupturile campaniei și seriozitatea acuzațiilor).

Aceasta ți-o comunic strict confidențial. Deci: așteaptă cu încredere să se facă dreptate.

Al tău

C. Daicoviciu

9 VIII 1967

Ultima dintre scrisori datează din luna octombrie a aceluiași an și face referire la o scrisoare a regretatului Ion Horațiu Crișan care, pentru câteva luni de zile, a lucrat la Muzeul Banatului din Timișoara în 1953. Copia scrisorii scrise de I. H. Crișan se află în fondul arhivistic M. Moga, dar nu face obiectul rîndurilor de față. Iată ultima scrisoare:

Dragă Moga,

Îți trimit alăturat copia unei scrisori trimise de I. H. Crișan tovarășului Moraru. –

Scrisoarea a răsărit din capul tov. - lui Crișan cu care discutase problema ta. Eu nu am făcut altceva decât să-l susțin în intenția de a o scrie și trimite. – Eu însumi am pus-o la poștă. –

Cred că e bine să ai și tu o copie de pe ea. –

Scrie-mi dacă ai primit-o –

Cu bine și prietenie

C. Daicoviciu

Cluj, 29 X 1967.

Socotesc că prezentarea acestor scrisori constituie o mică contribuție la conturarea portretului spiritual al învățatului și, de asemenea, întregeste istoria recentă a Muzeului Banatului.

FLORIN MEDELET

THE CORRESPONDENCE BETWEEN MARIUS MOGA AND
CONSTANTIN DAICOVICIU
(Summary)

The work presents the correspondence between Marius Moga and Constantin Daicoviciu since 1945 till 1967. The letters belong now to the Museum of Banat from Timișoara.

C. Daicoviciu is one of the most important persons in the Romanian historical researches. He was professor to the University in Cluj (Dacian history), the founder of the History Museum in Cluj and its first director, a very well – known archaeologist (under his direction were continued the diggings in Sarmizegetusa Regia and Ulpia Traiana Sarmizegetusa) and, for a period, he was member of the State Council. He made many visits in Banat and he gave the line in the archaeological diggings especially for the Roman age, following the results and helping with his counsel, knowledge, experience and his huge personality the young archaeologists from Timișoara.

Marius Moga was C. Daicoviciu's student, and, after a short period when he worked at Classical Studies Institute in Cluj, after the end of the World War II, he was the director of the very young Museum of Banat in Timișoara. Here he organized the new museum with many scientific sections and he had an active participation to the archaeological diggings in Banat, especially in the Roman town of Tibiscum.

The letters wrote by Daicoviciu to Moga are the letters from the master to the pupil, but, in the same time, the letters from an old friend to a younger one. Permanently, Daicoviciu asked information about the archaeological discoveries from Tibiscum and indicated to Moga scientific sources to clear up the mysteries from this important Roman town or from other important archaeological points from Banat.

Being sure that Moga is the right person in the right place, Daicoviciu helped Moga in 1967 when, with support of the Communist Party press, Moga's enemies tried to discredit him. In this case, Daicoviciu went in Bucharest and spoke with the Minister Moraru showing to him that Moga made a huge scientific work to organize the Museum from Timisoara and that he was the victim of a dirty plot of few persons which wanted Moga's dismissal. It is only one example of this human feature of C. Daicoviciu. When he was sure that a man is honest and very good in his job, he helped him in all his problems. Is only one of the explications why C. Daicoviciu was very appreciated by his students, his friends and his employed.

Dragi Moga, 25/IV/46

Am primit scrisoarea ta.

Multumiri pt. "tribuna" - sunt o veche fanatie, poate ca mediere -

P. ep. VIII R. te-a surprins Marea.

Iti trimitem din Epsh. Sacram. tot ce avem. -

Jeune's Journal vol. I. din Kempt, Prof. Karl's Roman, Resultats fächermax, in schind. - dar ce murea si-ti trimitem? Cand va veni la fiera va dege, sau veni-ne ce murea si vrea din ceea ce vor avea mai multe etape.

Am Schump.

Est. marea are lipse

vol. XXX (1914). Suce-l si cumva de fano, trimite-mi-l. !/ si-ti mure!

Le mar fier? In pace buna ci est buna si a-bucagi. Ma uia o hianu vai de capo! Ma in

retu net!

selectari de linge (mar e nob?)

longhanta din Moga -

Pe hane te imbatitej.

C. Sady

Mar vici!

fig. 1 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 25 aprilie 1946

Mariu Moga,

25/VIII 1949

Lafete (2) dela Smilen au fost!

M'am putut m' dif. publicate pentru
găurile cele din fidul bostior-
nelor. Explicatia mea e justa;

asta o vad data n' de Forver

n' ~~Smilen~~*) Capurile sunt rare,

dar sunt (mai ales la turnuri
sunt rotunde!) —

Alta ar putea sa mai fi pe la
groapa de guni! Noroc!!

Al tau: Las!!
*) Vezi, toate sunt n' pânze reticulate!!

2/IV 1961
Stuza Moga,

Tom vine la J. Aspatel din
Muzina despre o schemă cu custo-
dele Coleției Let. Aspatel.

Stu ca-ți poți face, faci.
Vezi pune o opusculă mai mare
deci crezi că e just.

Ce mai faci? Nu scrii,
parcă ai fi morto. Ei drace,
lenes mai esti. Cu bine,

C. Daicoviciu
Ce-ți face familionul?

fig.3 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 2 aprilie 1961

Draga Moga!

Nu mi-ai trimis o carte!
de pe moa. napute la Tiborcan!
Inimide-mi-a, te rog! Uspuck

Mi-ati urfrit de nu credea pentru
'santuarul' "Remane" din Grainit. —
Te informez ca nu credea
Patray de la Grasta se ocupa de cele
drei scand supra in directia nu
se buze in me cele din Grainit!

Nu te-ai brucate din minim! Un afurisit
pe cele din Grainit! O claboret de impor-
scuta acuzare — da. — deci minim bruc
mult. Si nu me urgesc la ce era luna!
paia aportata festiv acasa.
acel luna in lui obornet, ca, nu cu un de
se afire el. —
Ruin — de crede anarhizat (Uspuck). Nu
e impor te! deci atentie!
daca ati una dupa scanta trabu —
avanta ma.
Cu bucur
C. Stavru

17 VIII 1966

fig. 4 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 17 august 1966

Dragă Moga,

Nu știu ce este adică n u e
mitușă în ceea ce ți se impută. —

Rogu-te, scie-mi! Nu trebuie
să crezi că - mi este indiferentă situa-
ția ta și vorau să te arpus de tot
sprijinul pe care ți l-am putut da n'
de toată competența noastră lui tău.

Scie-mi!

C. Daicoviciu

Cluj, 6 VII 1967.

fig. 5 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 6 iulie 1949

Dragă Moga,

I-am scris tov. lui Morarșu de la
Comitet, rugându-l să examineze
adânc și just problema Ța sunt con-
vinș că e o urită și interesată cam-
puni de poncprin, urmându-ne inde-
partării Ța. Eu cred că se va face
lumina în dreptate -

Mulțumesc pt. stările de la Tebrșeu
Țușca. de pe col. de marmori bănușe că
de la Caravalla - Geta (al doilea ^{D.} în N.
e Geta sters!).

Ai putea să-mi dai o copie nu-
mai pentru mine a unor latino-pro-
mirone? Contine cea importantă după
de v. istoric?

Cum și taințele îți dorm
cu toti aici

Cluj, 3 VIII/1967

Al tău
C. Daicoviciu

fig.6 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 3 august 1967

Marius Moga,

Sunt in Bucuresti. Am vorbit cu tov.
Mun. adj. Moraru in problema ta. Am
vorbit si cu tov. Mun. Macovei, dar el nu
cunoste problema.

Tov. Moraru nu e de acord cu
propunerile facute de Tsovan. El sa
dispune o noua cerinta ca sa afe
totalul (inclusiv de deservente campu-
nisi in serozitatea ocupatilor)

Acasta ti-o comunic strict confi-
dential. Deci: asteapta cu incredere
sa se faca dreptate.

9 VIII/1967

al tau
C. Daicoviciu

fig.7 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 9 august 1967

Dragă Moga,

Te trimit alăturat copie sursei
rețineri trimise de I. Crisan tovarășu-
lui Moraru. —

Scrisoarea a răvășit din capul
tov. lui Crisan cu care discutaserăm
problema ta. Eu nu am făcut
altceva decât să-l susțin în inten-
ția de a o pune și trimite. — Eu
însumi am pus-o la postă: —

Cred că e bine să ai și tu
o copie de pe ea. —

Scuț-mi dacă ai primit-o —

Cu bine și prietenie

Cluj, 29 X 1967.

C. Davoa

fig.8 Scrisoarea lui Constantin Daicoviciu adresată lui Marius Moga la 29 octombrie 1967